

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

ННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо виконання, оформлення та захисту
кваліфікаційних робіт (проектів)
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
за спеціальністю
А4.10 «Середня освіта (Технології)»

Чернігів – 2025

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
ННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виконання, оформлення та захисту
кваліфікаційних робіт (проєктів)
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
за спеціальністю
A4.10 «Середня освіта (Технології)»

Чернігів – 2025

УДК 378.091.27:62/64(072)

М 54

Рекомендовано до видання вченою радою ННІ професійної освіти та технологій Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г. Шевченка (протокол № 12 від 30 червня 2025 р.).

Рецензенти: кандидат педагогічних наук, доцент
Повечера Ірина Віталіївна,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка;

кандидат педагогічних наук, професор
Завацька Людмила Миколаївна,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
директор Навчально-наукового інституту
психології та соціальної роботи.

М 54 Методичні рекомендації щодо виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт (проектів) здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю А4.10 «Середня освіта (Технології)» / укл.: А. В. Пригодій, Т. Г. Белан, О. М. Пискун. Чернівці : Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2025. 44 с.

УДК 378.091.27:62/64(072)

У методичних рекомендаціях подано загальні положення щодо кваліфікаційних робіт (проектів), визначено основний порядок їх виконання, наведено перелік і зміст структурних частин, викладено вимоги до оформлення, описано процедуру захисту та критерії оцінювання. Видання призначене для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, викладачів і наукових керівників магістерських робіт.

© А. В. Пригодій, Т. Г. Белан, О. М. Пискун, 2025

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)	6
1.1. Загальні положення	6
1.2. Організація виконання кваліфікаційної роботи (проєкту)	7
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)	10
2.1. Кваліфікаційна робота магістра	10
2.2. Кваліфікаційний проєкт магістра	12
РОЗДІЛ 3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)	13
3.1. Загальні вимоги.....	13
3.2. Правила оформлення ілюстрацій	15
3.3. Таблиці	16
3.4. Формули	17
3.5. Правила цитування та посилання на використані джерела.....	18
3.6. Оформлення списку використаних джерел.....	20
3.7. Додатки.....	24
РОЗДІЛ 4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)	25
4.1. Підготовка кваліфікаційної роботи (проєкту) до захисту	25
4.2. Процедура захисту наукової роботи	27
4.3. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи (проєкту)	28
ДОДАТКИ	36

ПЕРЕДМОВА

Методичні рекомендації щодо виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт (проектів) здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю А4.10 «Середня освіта (Технології)» ґрунтуються на чинних нормативно-правових актах Міністерства освіти і науки України та внутрішніх нормативних документах Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка:

- Законі України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року №1556-VII (зі змінами і доповненнями);

- Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов у сфері вищої освіти» від 30.12.2015 року №1187 (зі змінами і доповненнями);

- «Положенні про випускню кваліфікаційну роботу (проект) в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка»;

- «Положенні про академічну доброчесність в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка»;

- «Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка»;

- «Положенні про екзаменаційну комісію Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка»;

- «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка».

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності.

Кваліфікаційна робота (проект) освітнього ступеня «магістр» – самостійно виконана науково-дослідна робота здобувача вищої освіти, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки.

Кваліфікаційна робота (проект) є підсумковим етапом професійної підготовки здобувача вищої освіти освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю А4.10 «Середня освіта (Технології)». Вона покликана продемонструвати професійну зрілість випускника, рівень сформованості загальнонаукових, фахових і дослідницьких компетентностей, а також здатність застосовувати набуті знання та вміння для розв'язання складних освітніх і науково-практичних завдань у сфері технологічної освіти.

Метою виконання кваліфікаційної роботи (проекту) є систематизація, поглиблення та закріплення теоретичних знань і практичних умінь за обраною спеціальністю, розвиток навичок самостійної науково-дослідної діяльності, а також опанування методології проведення теоретичних, експериментальних і науково-практичних досліджень, що використовуються під час підготовки та реалізації кваліфікаційної роботи.

Основними завданнями магістерської кваліфікаційної роботи (проекту) є:

- ґрунтовне вивчення, аналіз та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраної проблеми дослідження у контексті сучасної технологічної освіти;
- дослідження педагогічних явищ, процесів або новітніх технологій навчання в умовах закладу середньої освіти;
- розроблення, обґрунтування та апробація ефективних методичних рішень і практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення освітнього процесу;
- підготовка змістовної доповіді й наочного супроводу, що відображають сутність, результати та практичну значущість проведеного дослідження, з подальшим захистом перед екзаменаційною комісією.

Виконання кваліфікаційної роботи (проекту) на рівні магістра дає можливість оцінити ступінь наукової зрілості здобувача вищої освіти, його здатність до самостійного критичного мислення, опрацювання наукових джерел, аналізу актуальних проблем, формулювання обґрунтованих висновків і впровадження інноваційних підходів у професійну діяльність учителя технологій.

- Загальні положення
- Організація виконання кваліфікаційної роботи (проєкту)

1.1. Загальні положення

Відповідно до навчального плану підготовки фахівця з вищою освітою за галуззю знань А Освіта за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) за освітньою програмою «Середня освіта (Технології)», кваліфікаційна робота (проєкт) є однією з форм підсумкової атестації випускника. Вона спрямована на визначення рівня наукової підготовки здобувача освіти та перевірку його здатності розв'язувати конкретні науково-професійні завдання.

Кваліфікаційна робота (проєкт), виконана магістрантом, свідчить про сформованість програмних результатів навчання та підтверджує його фахову готовність, зокрема:

- здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності; представлення індивідуальних і командних результатів роботи; організації дистанційного та змішаного навчання;

- уміння формулювати актуальні проблеми у сфері освітньої діяльності, здійснювати їх критичний аналіз, генерувати нові ідеї, аргументувати шляхи їх вирішення та оцінювати ефективність запропонованих підходів;

- знання методики розробки освітніх проєктів, розуміння змісту та призначення їх основних етапів, здатність керувати процесом їх реалізації та прогнозувати очікувані результати;

- володіння основними принципами, законами та методами науково-педагогічних досліджень; здатність обґрунтовувати методологічний апарат дослідження та презентувати його результати;

- уміння визначати, аналізувати й застосовувати педагогічні інновації у професійній діяльності;

- здатність визначати показники якості педагогічної діяльності, аналізувати вплив внутрішніх і зовнішніх чинників на їх

рівень, встановлювати власні професійні потреби та обирати ефективні шляхи підвищення педагогічної майстерності, зокрема через безперервний професійний розвиток;

– дотримання принципів академічної доброчесності у власній діяльності та здатність формувати культуру доброчесності серед здобувачів освіти.

Кваліфікаційна робота (проект) за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) зорієнтована на формування загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки магістрів «Середня освіта (Технології)», зокрема, здатності генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення; здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.

Захист кваліфікаційної роботи (проекту) проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії, затвердженої наказом ректора Університету та є формою атестації, спрямованої на встановлення рівня відповідності наявних результатів навчання за освітньою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти очікуваним результатам.

1.2. Організація виконання кваліфікаційної роботи (проекту)

Кваліфікаційна робота (проект) має підтвердити сформованість у магістранта науково-дослідницьких компетентностей, а саме: уміння поглиблювати, систематизувати та закріплювати набуті під час навчання теоретичні знання; здатність визначати та аналізувати наукову або прикладну проблему, формулювати теоретичні висновки та узагальнення; обґрунтовувати конкретні пропозиції, що можуть мати як теоретичне, так і практичне значення; а також демонструвати здатність до здійснення дослідницької та/або інноваційної діяльності.

Магістерська кваліфікаційна робота повинна відповідати таким основним вимогам:

– актуальність теми дослідження, її відповідність сучасним викликам і напрямам розвитку середньої освіти;

- комплексне вивчення джерельної бази з критичним аналізом наукової літератури;
- опис історії вивчення обраної проблематики, характеристика її сучасного стану;
- чітке формулювання об'єкта, предмета, мети й завдань дослідження, а також обґрунтований вибір методів наукового пізнання, із поясненням доцільності їх застосування;
- визначення елементів наукової новизни – особистого внеску автора у вирішення проблеми;
- обґрунтування, узагальнення та аналіз отриманих результатів, формулювання висновків і розробка практичних рекомендацій щодо можливостей впровадження результатів дослідження в освітній процес.

Процес виконання кваліфікаційної магістерської роботи включає три основні етапи: *підготовчий, основний та завершальний*.

Підготовчий етап передбачає:

- вибір магістрантом напряму (тематики) дослідження;
- призначення наукових керівників;
- остаточне (кінцеве) формулювання теми кваліфікаційної роботи, визначення об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження;
- складання бібліографії з теми дослідження;
- відбір фактичного матеріалу за темою дослідження;
- складання попереднього плану дослідження та погодження його з науковим керівником.

Основний етап включає:

- опрацювання новітніх джерел та розв'язання окремих теоретичних завдань з теми дослідження;
- вивчення стану дослідження теоретичних і практичних аспектів визначеної проблеми та поповнення вибірки фактичного матеріалу, його аналіз та інтерпретацію;
- виявлення набору методів проведення дослідження та обробки інформації з проблеми дослідження;
- укладання остаточного плану кваліфікаційної роботи та погодження його з науковим керівником;
- власне виконання дослідження, розробка пропозицій, практичних рекомендацій, методик для запровадження результатів дослідження в практику;
- експериментальна перевірка гіпотез і умов розв'язання окремих завдань, формулювання висновків;

- коригування попередніх результатів, оприлюднення проміжних результатів на конференціях, у статтях, доповідях;
- написання чорнового варіанту тексту роботи;
- подання чорнового варіанту тексту роботи науковому керівнику;
- внесення необхідних доповнень і змін з урахуванням зауважень і рекомендацій наукового керівника, остаточне редагування тексту роботи;
- перевірка магістерської роботи на плагіат;
- попередній захист кваліфікаційної роботи на засіданні комісії випускової кафедри;
- подання науковому керівникові електронної версії доопрацьованого тексту магістерської роботи у разі отримання суттєвих зауважень під час попереднього захисту;
- за потреби повторна перевірка магістерської роботи на плагіат;
- подання зброшурованого примірника (у твердій палітурці) на випускову кафедру для реєстрації та отримання дозволу на захист.

Завершальний етап охоплює:

- отримання відгуку керівника магістерської роботи;
- рецензування магістерської роботи;
- підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів (презентації);
- захист магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії;
- оголошення результатів захисту (оцінки) одним з членів ЕК.

- Кваліфікаційна робота магістра
- Кваліфікаційний проєкт магістра

2.1. Кваліфікаційна робота магістра

Кваліфікаційна робота магістра зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) за освітньою програмою «Середня освіта (Технології)» виконується з актуальної тематики організації освітнього процесу з технологічної та/або інформатичної галузей в закладах базової і профільної загальної середньої освіти, або інших закладах освіти, має розкривати актуальні питання навчання, виховання і розвитку здобувачів середньої освіти або формування професійних компетентностей вчителя.

Кваліфікаційна робота магістра повинна містити:

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ (зразок додаток А);

ЗМІСТ (зразок додаток В);

ВСТУП, який включає:

– актуальність дослідження (на основі визначення двох-трьох аспектів протиріч: на теоретичному (відсутність знань, суперечливість теорій) та практичному (неузгодженість реальної ситуації з теорією або існуючими практиками) рівнях, що вказують на потребу в дослідженні для розвитку науки, вирішення суспільних проблем, удосконалення існуючих методів чи створення нових);

– мету дослідження;

– завдання дослідження;

– об'єкт та предмет дослідження;

– методи дослідження (які й для чого використовувались);

– елементи наукової новизни та практичне значення одержаних результатів (перелік результатів, отриманих автором кваліфікаційної роботи; рекомендації щодо можливого використання результатів кваліфікаційної роботи в освітньому процесі);

– апробацію результатів дослідження (на яких наукових конференціях, міжкафедральних семінарах оприлюднено результати досліджень, викладені у кваліфікаційній роботі);

– публікації;

– структуру роботи (загальний обсяг роботи та основної частини, кількість таблиць, ілюстрацій, кількість використаних джерел та додатків);

ОСНОВНУ ЧАСТИНУ, яка складається з трьох розділів:

– перший розділ (два, три підрозділи) – історіографічний аналіз проблеми дослідження та аналіз науково-педагогічної літератури з розв’язання висунутої проблеми дослідження на сучасному етапі, висновки за розділом;

– другий розділ (два, три підрозділи) – методика організації процесу навчання, розвитку чи виховання в окремих аспектах та в певній системі, висновки за розділом;

– третій розділ (два підрозділи, але може бути без підрозділів, тобто лише один розділ) – організація, проведення експерименту з проблеми дослідження та аналіз його результатів, висновки за розділом;

ВИСНОВКИ (мають містити орієнтовно по одному пункту, що дають відповідь на кожне завдання кваліфікаційної роботи);

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (містить бібліографічний опис опрацьованих джерел, перелік подають в алфавітному порядку);

ДОДАТКИ (за необхідності).

Обсяг основного тексту (вступ, основна частина та висновки) кваліфікаційної роботи повинен становити 70-90 сторінок. Рекомендована кількість найменувань у списку використаних джерел повинна бути не меншою за 60, з яких від 30 до 50% – за останні 5 років (якщо інше не зумовлено специфікою теми), включаючи праці наукового керівника та викладачів інституту.

2.2. Кваліфікаційний проєкт магістра

У якості випускної роботи магістра може бути виконаний кваліфікаційний проєкт – робота прикладного характеру, що пов'язана з проєктуванням та конструкторською розробкою виробу, методичною розробкою актуального розділу чи теми навчального матеріалу, або виготовленням навчального обладнання, постановки лабораторної роботи, раціоналізацією чи винаходом.

Кваліфікаційний проєкт магістра повинен містити:

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ (зразок додаток Б);

ЗМІСТ (зразок додаток Г);

ВСТУП, який включає:

- актуальність проєкту;
- мету проєкту;
- завдання проєкту;
- практичне значення проєкту;
- апробацію результатів розробленого проєкту (на яких наукових конференціях, міжкафедральних семінарах оприлюднено результати розробленого проєкту);
- публікації;
- структуру проєкту (загальний обсяг роботи та основної частини, кількість таблиць, ілюстрацій, кількість використаних джерел та додатків);

ОСНОВНУ ЧАСТИНУ, яка складається з двох розділів:

- перший розділ (два, три підрозділи) – розробка технічної документації та опис етапів виконання проєкту;
- другий розділ (два, три підрозділи) – методика використання проєкту в освітньому процесі; рекомендації щодо впровадження розробленого проєкту в освітній процес;

ВИСНОВКИ (мають містити орієнтовно по одному пункту, що дають відповідь на кожне завдання кваліфікаційного проєкту);

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (містить бібліографічний опис опрацьованих джерел, перелік подають в алфавітному порядку);

ДОДАТКИ (за необхідності).

Обсяг основного тексту (вступ, основна частина та висновки) кваліфікаційного проєкту повинен становити від 30 до 70 сторінок. Кількість використаних джерел – не менше 20.

РОЗДІЛ 3

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)

- ➡ Загальні вимоги
- ➡ Правила оформлення ілюстрацій
- ➡ Таблиці
- ➡ Формули
- ➡ Правила цитування та посилання на використані джерела
- ➡ Оформлення списку використаних джерел
- ➡ Додатки

3.1. Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота (проект) виконується українською мовою. Текст роботи необхідно друкувати на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм), залишаючи поля таких розмірів: ліве – 3 см, праве – 1,5 см, верхнє та нижнє – 2 см. Для основного тексту встановлюється відступ першого рядка 1,25 см.

Для друкування тексту кваліфікаційної роботи (проекту) використовується шрифт Time New Roman текстового редактора MS Word, кегль шрифту (розмір) – 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. Використовується вирівнювання тексту по ширині.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць та формул подають арабськими цифрами.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи (проекту) є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті (шрифт Time New Roman текстового редактора Word розміру 12 з одинарним міжрядковим інтервалом). Відстань від верхнього краю паперу до верхнього колонтитула – 1,25 см.

Заголовки структурних частин роботи друкуються великими літерами напівжирного написання, симетрично до набору: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1», «РОЗДІЛ 2», «РОЗДІЛ 3», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ». Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами напівжирного написання, симетрично до набору також без крапки в кінці.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного виступу, з вирівнюванням тексту по ширині. В кінці заголовків крапка не ставиться, якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком структурної частини та підрозділом повинна дорівнювати 3 інтервалам (двом абзацним відступам), між заголовком підрозділу та текстом – 1,5 інтервали (один абзацний відступ). Відстань між тестом попереднього підрозділу та назвою наступного підрозділу повинна дорівнювати 3 інтервалам (двом абзацним відступам).

Нумерація підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номеру підрозділу, потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу, наприклад: «**2.1. Методика використання наочності на уроках технології**» (перший підрозділ другого розділу).

Для нумерованого списку слід встановлювати наступні формати. Римські або арабські цифри з крапкою («I.», «II.», «III.», «IV.» ... або «1.», «2.», «3.», «4.» ...) використовують як правило для багаторівневих списків, першого рівня. Арабські цифри або букви українського алфавіту з закриваючою дужкою («1)», «2)», «3)», «4)» ... або «а)», «б)», «в)», «г)» ...).

Для маркірованого списку слід використовувати лише символ «—» (коротке тире), наявність інших символів та позначень неприпустима.

3.2. Правила оформлення ілюстрацій

Основними видами ілюстративного матеріалу є: креслення, технічний рисунок, схема, діаграма, графік, фотографія, копія малюнка.

Ілюстрації в роботі повинні відповідати загальному задуму, щоб уникати відображення другорядних деталей тексту та дублювання табличних даних. Кожна ілюстрація повинна відповідати тексту. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 2.5)» або зворот типу: «...як це видно з рис. 2.5», або «...як це показано на рис. 2.5».

Якщо в тексті зустрічається повторне посилання на ілюстрацію, то вираз подається в дужках у вигляді «(див. рис. 2.5)».

Ілюстрацію позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, з обов'язковим зазначенням тематичного заголовку.

Підпис розміщують під ілюстрацією з абзацного відступу, в кінці ставиться крапка.

Приклад підпису п'ятої ілюстрації другого розділу:

Рис. 2.5. Схема розміщення обладнання.

Якщо на ілюстрації присутня експлікація, то деталі сюжету повинні бути позначені цифрами та розкриті в основному тексті роботи. В окремих випадках експлікація розміщується під назвою ілюстрації.

Наприклад:

Рис. 2.5. Схема розміщення обладнання:

- 1 – токарний верстат;
- 2 – фрезерний верстат;
- 3 – свердлильний верстат.

Скановані зображення рекомендовано не використовувати, окрім випадків подання елементів художніх творів чи фотографій.

3.3. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватись у вигляді таблиць. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

Кожна таблиця повинна мати номер. Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. В правому верхньому куті розміщують напис «Таблиця» курсивом із зазначенням номеру. Номер таблиці складається з номеру розділу та порядкового номеру таблиці в цьому розділі – «Таблиця 1.4» (четверта таблиця першого розділу).

Таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують малими буквами (перша велика) симетрично до тексту напівжирним шрифтом, крапка в кінці не ставиться.

У тексті, де викладається тема, пов'язана з таблицею, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(табл. 1.4)» або зворот типу: «...як це видно з табл. 1.4», або «...з наведених даних у табл. 1.4».

Якщо в тексті зустрічається повторне посилання на таблицю, то вираз подається в дужках у вигляді «(див. табл. 1.4)».

Таблиця повинна мати голівку (заголовки колонок) та/чи боковик (заголовки рядків). Під голівкою не розташовувати рядок з послідовною нумерацією колонок та не використовувати колонку з порядковими номерами рядків.

Наприклад:

Таблиця 1.4

План роботи гуртка

Зміст роботи	Кількість годин	Теоретичні заняття	Практичні заняття
Ознайомлення з кабінетом, вивчення правил безпеки при роботі в кабінеті. Вибір активу гуртка.	1	1	—

При великих обсягах інформації, що наведена в таблиці, допускається використання шрифту Times New Roman текстового редактора Word розміру 12 з одинарним міжрядковим інтервалом.

При перенесенні частини таблиці з великою кількістю рядків на інший аркуш слово «Таблиця» та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер.

Наприклад:

Продовження табл. 1.4

Зміст роботи	Кількість годин	Теоретичні заняття	Практичні заняття
Розділ 1. Розробка проєкту	3	1	2

Назва таблиці зазначається лише один раз над її першою частиною. У кожній частині перенесеної таблиці рядок із заголовками колонок повинен повторюватись.

Якщо дані в якому-небудь рядку не подаються, то в ньому ставлять прочерк.

3.4. Формули

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка.

Формули нумерують послідовно в межах кожного розділу роботи, якщо в тексті є посилання на них. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, розділених крапкою. Його розміщують на рівні формули в круглих дужках у крайньому правому положенні рядка, наприклад: «(3.1)» – перша формула третього розділу. Якщо формулу переносять на кілька рядків, номер проставляють на рівні її останнього рядка.

Невеликі та нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують усередині рядків тексту та не нумерують.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що містяться у формулі, слід наводити під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Наприклад:

Для розрахунку середньої величини в дослідженні застосовувалася формула простого середнього арифметичного:

$$X = (X_1 + X_2 + X_3 + \dots + X_n) / N \quad (3.1)$$

де $X_1, X_2, X_3, \dots, X_n$ – значення ознаки у одиниць сукупності;
 N – обсяг сукупності.

Переносити формулу на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій «=», «+», «-» або «×», повторюючи знак операції на початку наступного рядка.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому розділові знаки перед формулами та у кінці ставлять відповідно до правил пунктуації.

Формули наводять у тексті лише один раз. У подальшому на них необхідно давати покликання, наприклад: «За формулою (3.1)».

3.5. Правила цитування та посилання на використані джерела

Під час написання кваліфікаційної роботи (проєкту) здобувач вищої освіти зобов'язаний робити посилання на джерела, з яких запозичено ідеї, положення та висновки. Відповідальність за достовірність використаних джерел несе автор магістерської роботи. Посилання повинні здійснюватися переважно на останні видання публікацій. У випадку використання матеріалів із джерел великого обсягу обов'язковим є зазначення конкретної сторінки або діапазону сторінок, на яких міститься наведена інформація (наприклад, [7, с. 3] чи [7, с. 3–5]).

При посиланні на одне джерело з невеликою кількістю сторінок (наприклад: статтю) у квадратних дужках зазначається лише його номер із «СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» – [7].

Крім того, можливі позначення:

[2; 15; 21] – посилання на три джерела;

[2–5] – посилання на чотири джерела: 2, 3, 4 та 5-те;

[8; 13–15; 27, с. 13–15] – посилання на 8, 13, 14, 15 та 27 джерела, причому в 27 джерелі вказані сторінки 13, 14 та 15.

У табл. 1 наведені приклади способів уведення бібліографічних посилань в текст кваліфікаційної роботи (проекту) з урахуванням контексту викладення матеріалу.

Таблиця 1

**Способи введення бібліографічних посилань
в текст документа**

Вид бібліографічного посилання	Стандартний зворот мови
Посилання, що вміщує певне поняття, трактування терміну	Відповідно до визначення, наведеного в ... [6, с. 6], під ... слід розуміти ... У словнику ... [12] термін ... визначається як ... Поняття ... в сучасній педагогіці трактується як ... [11, с. 22–27].
Нейтральні посилання, посилання-згадування	Проблемі ... присвячено роботи [17–21]. Досвід ... описаний у публікаціях [4–12]. Метод ... знайшов відображення в роботах [3, с. 56–78; 14, с. 21–34].
Нейтральні посилання з елементами класифікації	Проблемі ... приділено серйозну увагу як в публікаціях теоретичного [12–21], так і експериментального характеру [22–27]. Відомі дослідження з ... як вітчизняних [1–3], так і зарубіжних вчених [44–56]. Методика викладання ... викликала зацікавленість як педагогів [3–8], так і теоретиків інформатики [8–12], започаткувала дискусію в середовищі практичних працівників [12–22].
Посилання порівняння, що відображають подібність поглядів	Як у публікаціях [4–8], так і в роботах [9–11], пропонується ... Відповідно до концепції ... , що запропонована в монографії [33] та в статті [21] застосовується спосіб ... Аналогічний прийом мав місце [4] ...
Посилання порівняння, що вміщують різні погляди	Протилежна точка зору на ... , висловлена в роботі С. Г. Коваленка [34]. Інший спосіб розв'язання проблеми ... запропоновано в роботах І. А. Іванчука [4–9]. На відміну від роботи [10], де трактується ..., в дослідженні [23] пропонується ...

Вид бібліографічного посилання	Стандартний зворот мови
Посилання спростування, що відображають іншу точку зору автора	Навряд чи можна погодитися з тезою Г. М. Максименка про те, що ... [45, с. 77]. Ствердження автора статті [16] про те, що ..., є досить спірним. Запропонований у монографії [54] спосіб розв'язання проблеми ... має низку недоліків ...
Посилання погодження, схвалення, що відображають точку зору автора	З нашої точки зору, найбільш вдалий підхід ... запропоновано в роботах [34–37]. Доречно погодитися з висновками, одержаними в дослідженнях [54–56], що ...

Для підтвердження власних аргументів результатами досліджень відомих науковців слід наводити цитати. Текст цитати починається й закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням авторського написання. Кожна цитата має обов'язково супроводжуватися посиланням на джерело із зазначенням сторінки, на якій вона розміщена.

Наприклад: «Інформаційна культура є необхідною складовою професійної підготовки сучасного педагога» [7, с. 45].

Як зазначає Іваненко, «освіта стає ключовим чинником соціально-економічного розвитку суспільства» [3, с. 112].

3.6. Оформлення списку використаних джерел

В якості джерел можуть бути використані: книги, статті, автореферати, електронні ресурси тощо. Список використаних джерел має включати лише ті джерела, що реально використані при написанні кваліфікаційної роботи (проекту).

Нижче наведені приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел.

Книга: один автор

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.

Книга: два автори

1. Братко М. В., Козир М. В. Педагогічна інноватика : навчально-методичний посібник. Київ: Київський ун-т ім. Б. Грінченка. 2021. 272 с.

Книга: три автори

1. Воронкова В. Г., Беліченко А. Г., Мельник В. В. Етика ділового спілкування : навч. посібник. Львів: Магнолія, 2019. 312 с.

2. Морзе Н. В., Гладун М. А., Дзюба С. М. STEAM-освіта: теорія і практика. Київ: Інститут модернізації змісту освіти, 2021. 196 с.

Книга: чотири автори

1. Вища математика : конспект лекцій / Ткачук Т. С. та ін. Київ, 2015. 82 с.

2. Інновації : навч. посіб. / Гуревич Д. Т., Чекан О. С., Грибан О. М., Макарова В. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с.

Книга: п'ять і більше авторів

1. Охорона праці : навч. посіб. / О. І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2017. 264 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники

1. Теорія і методика навчання технологій : навч. посіб. / І. П. Андрощук, І. В. Андрощук, В. В. Бербец, О. В. Бялик та ін. / за заг. ред. О. М. Коберника. Умань: ФОП Жовтий, 2015. 474 с.

2. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.

Без автора

1. Сучасний урок технологій у старшій школі : навчально-методичний посібник / за заг. ред. О. М. Коберника. Умань: ПП Жовтий, 2011. 248 с.

2. Міжнародні відносини : монографія / за ред. М. А. Березовського. Київ : ЦУЛ, 2016. 162 с.

Багатотомні видання

1. Бюджетна система України: історія, стан та перспективи : у 3 т. / Акад. прав. наук України. Львів : Право, 2012. Т. 2 : Бюджетний менеджмент / заг. ред. Ю. П. Бубряка. 476 с.

2. Дендрофлора України. В 12 т. Т. 2. Дикорослі та культивовані дерева і кущі. Вип. 1. Покритонасінні / Л. І. Перхоменко. Київ : Наукова думка, 2012. 200 с.

3. Енциклопедія рослин / редкол.: І. М. Деркач та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с.

4. Кучеренко Н. П. Казначейська справа : в 6 т. Київ : Право, 2016. Т. 3 : Контроль у системі Державного казначейства. 432 с.

Автореферати дисертацій

1. Гаманюк О. А. Розвиток пізнавальної діяльності на заняттях трудового навчання в 5-9 класах : автореф. дис. ... канд. пед. наук. : 13.00.02. Херсон, 2002. 19 с.

Дисертації

1. Безносюк Н. С. Методика професійно орієнтованого навчання хімії майбутніх учителів трудового навчання та технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Вінниця, 2021. 223 с.

2. Бойко М. М. Теоретико-методичні засади управління якістю професійної підготовки майбутнього вчителя в педагогічних університетах : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.06. Тернопіль, 2024. 726 с.

3. Савченко А. Г. Проблеми підготовки майбутніх учителів трудового навчання у науково-педагогічній спадщині В. К. Сидоренка (1951–2013 роки) : дис. ... д-ра філософії : [спец.] 014 Середня освіта (Трудове навчання та технології). Полтава, 2022. 272 с.

Законодавчі та нормативні документи

1. Державний стандарт профільної середньої освіти. Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2024 р. № 851. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-derzhavnoho-standartu-profilnoi-serednoi-osvity-851-250724> (дата звернення: 25.05.2025).

2. Про національну програму інформатизації : Закон України від 01.12.2022. № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text> (дата звернення: 28.04.2025).

3. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40.

4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37-38. Ст. 2004.

5. Про освіту : Закон України від 05.09.2017. № 2145-VIII. Дата оновлення: 01.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 10.02.2025).

Частина видання: книги

1. Корнійчук Т. О. Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності. Педагогіка : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Корнійчука. Київ, 2017. С. 195–197.

Статті з періодичних видань

1. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. *Урядовий кур'єр*. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.

2. Шеремет М., Супрун Д. Формування інклюзивної культури фахівців галузі спеціальної освіти. *Вища Освіта України*. 2022. № 3 (86). С. 13–18.

Продовжуване видання

1. Геровська Ю. О. Вища освіта в Україні: виклики сьогодення та перспективи розвитку. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки: теорія та практика*. Запоріжжя, 2024. № 4. С. 133-137.

2. Джевага Г., Яковлев К. Створення віддаленої лабораторії для виконання практичних робіт з робототехніки, автоматизації виробництва та IoT. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. Чернігів : НУЧК, 2025. Вип. 33 (189). С. 33–39.

Матеріали конференцій, тези доповідей

1. Видра О. Психологічний супровід особистісного розвитку студентів в умовах війни. *Проблеми та інновації професійної і технологічної освіти: реалії, досвід, перспективи* : матеріали II Міжн. наук.-практ. конф. (Чернігів, 2024 р.). Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2024. С. 12–13.

2. Давиденко П., Пискун О. Реалізація інтегрованого практичного підходу до навчання у форматі ESTEAM. *Професійна освіта в контексті сталого розвитку ООН* : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (Чернігів, 29 листопада 2024 р.). Навчально-науковий інститут професійної освіти та технологій Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2024. С. 53–56.

Електронні ресурси

1. Белан Т. Г., Носовець Н. М. Педагогічна практика як засіб професійної підготовки студентів-магістрантів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгома-*

нова. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2015. Вип. 52. С. 8–14. URL: <https://www.chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/52-2015/4.pdf> (дата звернення: 15.02.2025).

2. Жук Ю., Гривко А., Ващенко Л. Труднощі та проблеми в професійній педагогічній діяльності: суб'єктивна думка вчителів. *Український педагогічний журнал*. 2025. № 2. С. 5–18. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/844/1028> (дата звернення: 15.08.2025).

3.7. Додатки

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних сторінках після списку використаних джерел. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. У тексті роботи повинні бути посилання на всі додатки. Матеріали в додатках розміщують у порядку їх згадування в тексті.

Посередині сторінки напівжирним шрифтом друкується слово «Додаток» та буквене позначення додатку. Для позначення слід використовувати великі літери української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Додаток повинен мати назву, яку розміщують симетрично до тексту і друкують малими буквами (перша велика) напівжирним шрифтом.

Таблиці та ілюстрації в додатках оформлюються за загальними правилами, але перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру).

Наприклад: друга таблиця додатку А.

Таблиця А.2

Результати успішності учнів в експериментальній та контрольній групах

Експериментальна група	Контрольна група

Наприклад: перший рисунок додатку Б.

Рис. Б.1. Динаміка зміни кількості учнів основної школи за 2015-2020 рр.

Наприклад: формула (В.1) – перша формула додатку В.

**ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
РОБОТИ (ПРОЄКТУ)**

- Підготовка кваліфікаційної роботи (проєкту) до захисту
- Процедура захисту наукової роботи
- Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи (проєкту)

**4.1. Підготовка кваліфікаційної роботи
(проєкту) до захисту**

Процедура підготовки кваліфікаційної роботи (проєкту) до захисту передбачає:

- 1) перевірку науковим керівником відповідності змісту та оформлення роботи встановленим вимогам;
- 2) перевірку роботи на академічний плагіат та отримання довідки про рівень її унікальності;
- 3) проведення попереднього захисту роботи на випусковій кафедрі;
- 4) остаточну перевірку роботи (після усунення виявлених недоліків) науковим керівником та отримання відгуку з рекомендацією до захисту;
- 5) подання роботи зовнішньому рецензенту для рецензування;
- 6) подання зброшурованої в тверду обкладинку роботи та її електронної версії на кафедру для реєстрації.

Згідно з встановленими вимогами упродовж процесу написання роботи здобувач вищої освіти зобов'язаний подавати окремі написані розділи на перевірку науковому керівнику у встановлені календарні терміни.

Результати наукових досліджень можуть бути опубліковані у збірниках наукових праць, наукових і науково-практичних журналах, збірниках матеріалів конференцій для ознайомлення з ними наукової громадськості. Публікації сприяють становленню пріоритету автора, свідчать про особистий внесок дослідника в розробку наукової проблеми, слугують підтвердженням достовірності основ-

них результатів і висновків роботи; відбивають основний зміст роботи та її новизни.

Здобувач вищої освіти, який не має публікацій з досліджуваної проблематики, під час захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) не може претендувати на високу оцінку.

По завершенню кваліфікаційної роботи (проєкту) студент подає її науковому керівникові не пізніше ніж за місяць до екзаменаційної атестації магістра для отримання від нього дозволу до попереднього захисту.

Кваліфікаційна робота підлягає перевірці на унікальність та наявність ознак академічного плагіату, яку здійснюють за допомогою визначеного Університетом програмного продукту не пізніше, ніж за тиждень до встановленого кафедрою терміну проведення попереднього захисту.

Попередній захист кваліфікаційної роботи (проєкту) студент проходить на випусковій кафедрі згідно з затвердженим календарним планом у встановлений кафедрою термін, але не пізніше як за 9-10 днів до засідання екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт. Попередній захист відбувається у присутності студентів, наукового керівника та комісії (викладачів випускової кафедри).

У процесі попереднього захисту студент представляє результати власного дослідження у формі заздалегідь підготовленої доповіді протягом 10 хвилин і відповідає на питання членів комісії, яка ухвалює рішення про можливість допуску кваліфікаційної роботи (проєкту) до захисту в екзаменаційній комісії.

Після передзахисту студенту надається можливість уточнити зауваження і внести корективи до тексту роботи.

Остаточний варіант написаної і відповідно оформленої кваліфікаційної роботи (проєкту) із записом наукового керівника «Рекомендовано до захисту» та письмового відгуку з характеристикою діяльності випускника під час виконання кваліфікаційної роботи (проєкту) подається на кафедру у визначений термін, але не пізніше як за 7-8 днів до захисту.

Робота не допускається до захисту і не зараховується у разі виявлення плагіату чи фальсифікації результатів дослідження.

Допуск до захисту кваліфікаційної роботи (проєкту) перед екзаменаційною комісією здійснюється завідувачем випускової кафедри не пізніше як за 5 днів до захисту.

До захисту перед екзаменаційною комісією допускаються кваліфікаційні роботи (проєкти), в яких структура, зміст, якість викладеного матеріалу, його оформлення відповідають вимогам (викладеним вище); пройшли перевірку на антиплагіат (показник рівня оригінальності тексту повинен бути не нижче 75%); оцінені

позитивно на попередньому захисті випускової кафедри та мають позитивний відгук керівника.

Кваліфікаційна робота (проект), допущена до захисту в екзаменаційній комісії, направляється завідувачем кафедри зовнішньому рецензенту за фахом для рецензування не пізніше ніж за 5-6 днів до екзаменаційної атестації магістра.

У «Рецензії» рецензент відзначає позитивні та негативні аспекти кваліфікаційної роботи (проекту): вміння студента порушити проблему й обґрунтувати її актуальність; логічну послідовність викладу матеріалу; самостійність і оригінальність осмислення матеріалу. У висновку рецензент викладає свою точку зору про загальний рівень кваліфікаційної роботи (проекту).

У випадку недотримання встановлених вимог, науковий керівник не пізніше як за 30 днів до засідання екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт надає відповідну інформацію завідувачу кафедри.

Для захисту студент готує стислу доповідь за темою кваліфікаційної роботи (проекту), на яку відводиться до 10 хвилин, та ілюстративний матеріал до неї (комп'ютерну презентацію, рекомендована кількість слайдів 10-15). При виконанні кваліфікаційного проекту повинна бути демонстрація виконаного виробу.

Зміст виступу слід ретельно підготувати. Він повинен бути коротким, але змістовним. Доповідь має включати таку інформацію:

- обґрунтування вибору теми дослідження, її актуальність (з наведенням протиріч) та її структуру,
- ступінь наукової розробки проблеми, використані методи її вирішення,
- основні висновки, узагальнення,
- конкретні пропозиції та рекомендації щодо подальшої розробки та практичного використання досягнутих результатів.

Здобувач вищої освіти повинен також дати аргументовані відповіді на критичні зауваження рецензента.

4.2. Процедура захисту наукової роботи

Мета захисту кваліфікаційної роботи (проекту) полягає у виявленні рівня розкриття магістрантом, автором кваліфікаційної роботи (проекту), теми роботи, самостійності й глибини вивчення проблеми, обґрунтованості висновків і пропозицій.

На захисті магістрант повинен продемонструвати не тільки знання теми, але й рівень володіння науковими методами дослідження, логічним і статистичним аналізом досліджуваної проблеми, спроможністю до самостійного наукового пошуку, вміння чітко і зрозуміло викладати свої думки і висновки.

Процедура захисту включає:

- доповідь студента про зміст роботи;
- запитання до автора;
- оголошення рецензії рецензента;
- відповіді студента на зауваження рецензента й на запитання членів ЕК;
- рішення комісії щодо оцінки роботи.

Після виступу студента оголошується рецензія. Потім студент має відповісти на запитання членів екзаменаційної комісії та дати вичерпні відповіді на всі зауваження в рецензії.

Захист магістерської роботи фіксується в протоколі.

Важливо пам'ятати, що вміння стисло й чітко сформулювати основні положення роботи, охарактеризувати специфіку виконаних завдань, значущість зроблених висновків – це необхідні умови успішного захисту.

4.3. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи (проєкту)

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи.

Основними якісними критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи (проєкту) є:

1) рівень організації проведення та виконання магістерської роботи (враховується оцінка керівника та рецензента);

Оцінка роботи, надана науковим керівником (та відповідно рецензентом), відображається у відгуку наукового керівника та у рецензії рецензента, має рекомендаційний характер і враховується екзаменаційною комісією під час визначення остаточної оцінки за результатами захисту.

2) рівень захисту кваліфікаційної роботи (оцінюється членами ЕК).

Загальні *критерії оцінювання рівня організації проведення* магістерського дослідження включають:

- ступінь виконання завдань наукового керівника та дотримання термінів виконання роботи;
- оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи (участь у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт; наявність наукової публікації (в друкованому чи електронному виданні); упровадження результатів наукової роботи в практику, наявність актів упровадження).

Загальні *критерії оцінювання рівня виконання* магістерської роботи включають:

- актуальність і новизну теми, перспективність дослідження;
- чіткість постановки мети та завдань кваліфікаційної роботи та повнота їх реалізації;
- практичне значення роботи;
- достатню кількість використаних вітчизняних та зарубіжних джерел з теми дослідження, глибину й обґрунтованість їх аналізу;
- послідовність викладення матеріалу;
- адекватність обраних методів наукового дослідження;
- обсяг отриманих експериментальних даних та глибину їх інтерпретації;
- дотримання наукового стилю викладу інформації;
- дотримання академічної доброчесності;
- якість оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог.

Загальні *критерії оцінювання рівня захисту* магістерської роботи включають:

- якість презентації роботи на засіданні ЕК (виступ-захист, запропонована наочність);
- глибину й правильність відповідей на запитання членів ЕК і зауваження рецензента;
- уміння вести дискусію з теоретичних і практичних питань.

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за національною шкалою та за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
83 – 89	B	добре
75 – 82	C	
68 – 74	D	задовільно
60 – 67	E	
менше 60	FX	незадовільно

Оцінка кваліфікаційної роботи (проєкту) складається з двох частин:

- організація проведення та виконання роботи (проєкту) (до 70 балів)
- захисту (до 30 балів).

Таблиця 3

Шкала оцінювання рівня організації проведення та виконання кваліфікаційної роботи (проєкту)

Критерії	Бали (max)
1. Організація проведення магістерського дослідження	15
1.1. Виконання магістерської роботи згідно з графіком.	5
1.2. Наявність довідки про впровадження або наукової публікації.	10
2. Ґрунтовність змісту та оформлення магістерської роботи	55
2.1. Розробка й оформлення структурної частини «Вступ» (актуальність теми дослідження та обґрунтованість її вибору, коректність формулювання мети, завдань, об'єкту, предмету магістерської роботи відповідно до теми дослідження).	10
2.2. Якість проведеного теоретико-методологічного аналізу проблеми та вміння використовувати якісні методи наукового дослідження, повнота критичного огляду літературних джерел, коректність їх використання.	10

Критерії	Бали (max)
2.3. Правильність оформлення роботи (загальних вимог оформлення, правил оформлення ілюстрацій, таблиць, формул, правил цитування та посилання на використані джерела, оформлення списку використаних джерел, додатків та ін.), відсутність редакційних помилок.	10
2.4. Відповідність роботи обраній темі, а також поставленим цілям і завданням, логічність викладення матеріалу та пропорційність структури роботи. Розробка й оформлення структурної частини «Висновки» (повнота та відповідність вступу і висновків роботи її змісту).	10
Загальна кількість балів	70

Таблиця 4

Шкала оцінювання рівня захисту кваліфікаційної роботи (проєкту)

Критерії	Бали (max)
1. Доповідь на захисті роботи	10
1.1. Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження.	5
1.2. Використання мультимедійних форм візуалізації доповіді (доцільність використаних слайдів та їх якість).	5
2. Захист магістерської роботи	20
2.1. Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання членів ЕК, на зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії на магістерську роботу.	10
2.2. Здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки та погляди.	10
Загальна кількість балів	30

Критерії оцінки кваліфікаційної роботи (проекту)

Оцінка А «відмінно» (90-100 балів) ставиться, якщо:

Завдання керівника виконані повністю з дотриманням термінів виконання роботи, до захисту представлена наукова публікація з результатами проведеного дослідження.

Магістерська робота виконана самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, яка відбиває глибокі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця, який оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків; критичного ставлення до інформаційних джерел, продемонстрована наукова новизна, сформульовані власні пропозиції і практичні рекомендації.

Робота оформлена грамотно, українською літературною мовою, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок з додержанням вимог до оформлення кваліфікаційних робіт.

Виступ на захисті чіткий, відбиває основні положення дослідження, висловлені тверді і впевнені відповіді на запитання членів комісії, Під час ведення дискусії виявлено наукову виваженість, коректність і тактовність.

Оцінка В «дуже добре» (83-89 балів) ставиться, якщо:

Виконано більшість завдань керівника з дотриманням термінів виконання роботи, до захисту представлена наукова публікація з результатами проведеного дослідження.

Магістерська робота виконана самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, яка відбиває глибокі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця, який оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків; критичного ставлення до інформаційних джерел, продемонстрована наукова новизна, але поверхово сформульовані пропозиції і практичні рекомендації.

Робота оформлена грамотно з додержанням вимог до оформлення кваліфікаційних робіт українською літературною мовою, допускаючи при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки.

Під час захисту продемонстровані глибокі знання теми дослідження, але відповіді на запитання членів комісії були недостатньо впевненими й чіткими. Під час ведення дискусії виявлено наукову коректність і тактовність.

Оцінка С «добре» (75-82 балів) ставиться, якщо:

Виконано більшість завдань керівника з незначними відхиленнями у термінах виконання роботи, до захисту не було представлено публікації.

Магістерська робота виконана самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, яка відбиває достатньо високі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця, який оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, але допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу.

Робота має наукову новизну, однак автор не зміг в достатній мірі проаналізувати інформаційні джерела з досліджуваної теми, але сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації.

Робота оформлена грамотно з додержанням вимог до оформлення кваліфікаційних робіт українською літературною мовою, допускаючи при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки.

На захисті продемонстровані глибокі знання теми дослідження, але відповіді на запитання членів комісії були не чіткими та не впевненими. Під час ведення дискусії виявлено достатню наукову коректність і тактовність.

Оцінка D «задовільно» (68-74 балів) ставиться, якщо:

Завдання керівника виконано неповністю з незначними відхиленнями у термінах виконання роботи, до захисту не було представлено публікації.

Магістерська робота виконана самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, яка відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності, який оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, але допускає порушення логічності й систематичності викладу, некритичного ставлення до інформаційних джерел. В роботі відсутні елементи

наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації.

Робота виконана українською літературною мовою, проте містить значну кількість орфографічних, пунктуаційних і стилістичних помилок, а також відхиляється від установлених вимог до оформлення кваліфікаційних робіт.

На захисті продемонстровані неглибокі знання теми дослідження, не було чітких відповідей на окремі запитання членів комісії, мовлення науково збіднене, не завжди аргументовано захищає свою думку.

Оцінка Е «задовільно» (60-67 балів) ставиться, якщо:

Завдання керівника виконано неповністю зі значним недотриманням термінів виконання роботи, до захисту не було представлено публікації.

Магістерська робота виконана самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, яка відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності, який оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, але допускає грубі порушення викладу матеріалу, некритичного ставлення до інформаційних джерел. В роботі відсутні елементи наукової новизни, власні пропозиції і практичні рекомендації.

Робота виконана українською літературною мовою, проте містить значну кількість орфографічних, пунктуаційних і стилістичних помилок, а також має відхилення від установлених вимог до оформлення кваліфікаційних робіт.

На захисті продемонстровані слабкі знання теми дослідження, не було чітких відповідей на запитання членів комісії, мовлення науково примітивне, не може захистити свою думку.

Оцінка FХ «незадовільно» (менше 60 балів) ставиться, якщо:

Завдання керівника не виконано, терміни виконання роботи не дотримано, публікації до захисту не було представлено.

Студент, допущений до захисту кваліфікаційної роботи, абсолютно в ній не орієнтується, не може відповісти на жодне запитання членів комісії, або виявиться, що робота є плагіатом.

В роботі допущені грубі помилки: зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю чи в її основній частині, сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта, мета дослід-

ження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.

Автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат. Не зроблено глибокого і всебічного аналізу інформаційних джерел. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням.

У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал. Обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам роботи, робота виконана з помилками.

Рішення про оцінку кваліфікаційної роботи (проєкту) ухвалюється на закритому засіданні Екзаменаційної комісії. Визначальними критеріями при цьому виступають самостійність, наукова новизна, практична значимість рекомендацій, здатність студента вести дискусію, аргументовано захищати свої ідеї й висновки, його обізнаність із джерелами інформації. Найвищі сумарні оцінки за магістерську роботу виставляються у разі, якщо магістрант брав участь у наукових проєктах, конкурсах, олімпіадах, міжнародних студентських обмінах (що підтверджено документально), представив на захист опубліковані статті та матеріали наукових доповідей за темою дослідження, акти впровадження результатів, а також розроблені й виготовлені ним макети, моделі, пристрої тощо.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня випускної атестації, ЕК ухвалює рішення про те, що студент є не атестованим, про що здійснюється відповідний запис у протоколі засідання комісії.

Студент, який отримав незадовільну оцінку за кваліфікаційну роботу, відраховується з закладу вищої освіти. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

ДОДАТКИ

Додаток А **Приклад оформлення титульної сторінки** **кваліфікаційної роботи магістра**

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка

ННІ професійної освіти та технологій

Кафедра педагогіки, психології і методики технологічної освіти

РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ УЧНІВ **У ПРОЦЕСІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня «магістр»
спеціальність А4.10 Середня освіта (Технології)

Виконав: здобувач другого
(магістерського) рівня
вищої освіти 61 групи
освітньої програми
«Середня освіта (Технології)»
Засць Максим Іванович

Науковий керівник:
к. пед. н., доцент
Іваненко Олена Іванівна

Чернігів – 2025

Роботу подано до розгляду «_____» _____ 20__ року.

Реєстраційний номер _____

Здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота розглянута на засіданні кафедри *педагогіки, психології і методики технологічної освіти*

протокол №_____ від «__» _____ 20__ р.

Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти допускається до захисту даної роботи в екзаменаційній комісії.

Зав. кафедри

(підпис)

Тетяна БЕЛАН
(прізвище та ініціали)

Додаток Б
Приклад оформлення титульної сторінки
кваліфікаційного проєкту магістра

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

ННІ професійної освіти та технологій

Кафедра педагогіки, психології і методики технологічної освіти

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ STEAM-ПІДХОДУ
У ВИКЛАДАННІ ТЕХНОЛОГІЙ

Кваліфікаційний проєкт
на здобуття освітнього ступеня «магістр»
спеціальність А4.10 Середня освіта (Технології)

Виконав: здобувач другого
(магістерського) рівня
вищої освіти 61 групи
освітньої програми
«Середня освіта (Технології)»
Засць Максим Іванович

Науковий керівник:
к. пед. н., доцент
Іваненко Олена Іванівна

Проект подано до розгляду «_____» _____ 20__ року.

Реєстраційний номер _____

Здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційний проект розглянутий на засіданні кафедри
педагогіки, психології і методики технологічної освіти

протокол №_____ від «__» _____ 20__ р.

Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти допускається
до захисту даного проекту в екзаменаційній комісії.

Зав. кафедри

(підпис)

Тетяна БЕЛАН
(прізвище та ініціали)

Додаток В
Структура змісту кваліфікаційної роботи магістра

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	7
1.1. Назва першого підрозділу першого розділу	7
1.2. Назва другого підрозділу першого розділу	17
Висновки до першого розділу	27
РОЗДІЛ 2. НАЗВА ДРУГОГО РОЗДІЛУ	28
2.1. Назва першого підрозділу другого розділу	28
2.2. Назва другого підрозділу другого розділу	38
Висновки до другого розділу	49
РОЗДІЛ 3. НАЗВА ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ	50
3.1. Назва першого підрозділу третього розділу	50
3.2. Назва другого підрозділу третього розділу	60
Висновки до третього розділу	71
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	80

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	7
1.1. Назва першого підрозділу першого розділу	7
1.2. Назва другого підрозділу першого розділу	19
Висновки до першого розділу	31
РОЗДІЛ 2. НАЗВА ДРУГОГО РОЗДІЛУ	33
2.1. Назва першого підрозділу другого розділу	33
2.2. Назва другого підрозділу другого розділу	45
Висновки до другого розділу	57
РОЗДІЛ 3. НАЗВА ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ	60
Висновки до третього розділу	70
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	80

Додаток Г
Структура змісту кваліфікаційного проєкту магістра

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	6
1.1. Назва першого підрозділу першого розділу	6
1.2. Назва другого підрозділу першого розділу	13
Висновки до першого розділу	20
РОЗДІЛ 2. НАЗВА ДРУГОГО РОЗДІЛУ	22
2.1. Назва першого підрозділу другого розділу	22
2.2. Назва другого підрозділу другого розділу	31
2.3. Упровадження розробленого проєкту	39
Висновки до другого розділу	45
ВИСНОВКИ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50
ДОДАТКИ	55

Науково-методичне видання

**ПРИГОДІЙ Алла Володимирівна,
БЕЛАН Тетяна Григорівна,
ПІСКУН Оксана Миколаївна**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо виконання, оформлення та захисту
кваліфікаційних робіт (проектів) здобувачів
вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
за спеціальністю А4.10 «Середня освіта (технології)»**

Технічний редактор

О. Клімова

**Комп'ютерна верстка
та макетування**

О. Клімова

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія KB № 23743-13583 ПР від 06.02.2019 р.*

Підписано до друку 17.09.2025 р. Формат 60х84/16.
Обл. друк. арк. 1,57. Ум. друк. арк. 2,56. Зам. № 033.
Редакційно-видавничий відділ НУЧК імені Т.Г. Шевченка.
14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, оф. 208.
nuchk.tipograf@gmail.com

